

PROJECTES PER A LA INCLUSIÓ I LA COHESIÓ SOCIAL

Principis

A l'Institut El Castell entenem la necessitat d'abordar les **desigualtats** com a condició preliminar de qualsevol acció educativa. Cal entendre la qualitat del sistema com l'acompliment dels **principis d'excel·lència i equitat**. L'èxit educatiu no radica únicament en el rendiment acadèmic, **sinó en la definició d'un projecte de vida en el marc d'uns valors i competències que permetin una bona adaptació a futurs entorns socials i professionals**.

El foment de la participació i la confiança.

Assumim com a prioritats el **bon clima escolar, la cohesió del professorat, alumnat i famílies i la col·laboració amb el territori**. Considerem la **confiança mútua i el vincle** com a condició preliminar a tota acció educativa.

Les estratègies de treball que despleguem en aquest procés són la **flexibilitat curricular, o treball per projectes** i l'acció tutorial mitjançant la **tutoria compartida**.

Estratègies

El **treball per projectes** permet ajustar-nos a les necessitats de l'alumnat i fomentar la igualtat d'oportunitats a partir de propostes diferenciades. El marc de tots aquests projectes és l'**acció tutorial**, que es desenvolupa a partir de la **cotutoria a tota l'ESO i el Batxillerat**, i que permet millorar l'establiment de vincles i el seguiment acurat de l'alumnat i la família, així com un bon treball de l'orientació a 4t ESO i Batxillerat per assegurar la continuïtat d'estudis.

La finalitat de tots aquests projectes és fer de l'entorn escolar en l'etapa Secundària un **factor protector del desenvolupament** que pugui compensar les mancances de context que són un obstacle a l'adaptació i l'adquisició de competències. Els **principis i valors que cal transmetre a les diferents propostes pedagògiques** han d'anar adreçats al següents objectius:

- Acompanyar el procés de construcció subjectiva dels adolescents, promovent totes aquelles accions que desenvolupin una autoimatge ajustada, la vinculació i la participació social, la generació d'expectatives de futur i la continuïtat de la formació.
- Integrar els valors que permetin fer front a les dificultats que planteja el context social: confiança, respecte, estima dels altres i de l'entorn, resistència a la frustració, esforç per superar obstacles.
- Incorporar les competències i capacitats necessàries per a la vida en societat i que permeten desenvolupar un projecte vital basat en el desig de saber i de superar-se.
- Implicar les famílies en el procés de desenvolupament i aprenentatge dels seus fills.

a. Projecte “Tu Hi Ets”

Aquest projecte, que funciona des de 2006, s'adreça a l'alumnat de 4t d'ESO que no s'acaba d'ajustar de manera clara a cap dels itineraris del final d'etapa; presenta una bona adaptació personal, però dificultats per accedir al currículum ordinari. Gràcies a un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament, es fa possible completar la formació d'aquests alumnes en emplaçaments externs (empreses, professionals de diversos sectors) en horaris de dimarts al matí. Dins de l'estructura de l'Institut, aquest projecte es planteja sota la fórmula d'un Projecte de Diversificació Curricular, en el qual participen alumnes de 4t ESO. Les pràctiques a l'empresa reben una avaluació externa trimestral, que es valora dins el currículum optatiu. L'alumnat que segueix aquesta via acredita l'ESO en un percentatge del 95% i continua la seva formació en el 100% dels casos, alhora que millora significativament l'ajustament personal de l'alumnat, la responsabilitat i la inserció a la comunitat.

b. Atenció a l'alumnat d'altres països: Aula d'Acollida i “Compartim Converses”

Aquesta modalitat de treball es desenvolupa des de fa 10 anys i té com a objectiu millorar la competència lingüística i la integració de l'alumnat que ha arribat a Catalunya procedent d'altres països. La tutora de l'Aula d'Acollida actua com orientadora d'aquest alumnat i fa un seguiment des de l'equip docent de nivell mitjançant els Plans de Treball Individuals trimestrals. El Projecte "Compartim Converses" gestionat des del Departament d'Orientació i Aula d'Acollida, té per objecte la cohesió social a més de la millora de la competència comunicativa de l'alumnat no catalanoparlant. Alumnes catalanoparlants voluntaris conversen durant algunes hores de pati a la setmana amb alumnes d'altres països o amb aquells que volen practicar i fer ús del català de forma més fluïda. Aquest treball permet (a més de la millora de la competència comunicativa) La generació de vincles i l'intercanvi entre cultures. El curs 2013-14 la Direcció General de Política Lingüística ens va seleccionar com a centre educatiu Referent al 10è Aniversari del Voluntariat per la Llengua.

L'Institut atorga un reconeixement mitjançant un diploma tant per als aprenents com els voluntaris del projecte, que són aproximadament uns 30-40 alumnes en total cada curs.

c. Projectes terapèutics d'àmbit pràctic.

Des del curs 2009-2010, aquests projectes s'adrecen a alumnes d'ESO per afavorir la inclusió educativa des d'una doble vessant: accés a les Competències Bàsiques i atenció al desenvolupament i a la convivència. Aquesta línia de treball permet que el pas per l'escolaritat obligatòria sigui una oportunitat per a l'alumnat, tot i tenir greus dificultats en l'àmbit personal i formatiu.

Com hem dit, la metodologia de treball per projectes a partir d'activitats pràctiques, afavoreix la vinculació de l'alumnat amb l'aprenentatge i els continguts del currículum. Així mateix, possibilita un espai terapèutic de conversa que permet expressar i elaborar algunes dinàmiques disfuncionals

c.1. Optativa Hort Ecològic

Orientat a l'alumnat de 1r ESO amb dificultats d'aprenentatge o del desenvolupament, però també a alumnat sense dificultats i motivats pels continguts de l'optativa. El Departament d'Orientació, juntament amb el Departament de Ciències Naturals, es fan càrrec de la major part d'activitats i de la coordinació.

c.2. Optativa Mindfulness

Adreçada a alumnat de 2n i 3r d'ESO. Es practiquen tècniques d'expressió corporal, ioga i relaxació per tal de millorar la consciència corporal, l'atenció i el coneixement de les pròpies emocions.

c.3. Projectes de cursos anteriors

En cursos anteriors havíem desenvolupat altres projectes de la mateixa tipologia: *Trencadís, Biblioteca de l'institut*, amb els mateixos objectius.